

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Norrbottens läns beslut 2019-10-16, se bilaga 1

SAKEN

Skyddsjakt efter varg

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Gävleborgs län (länsstyrelsen) beslutade att avslå [REDACTED] ansökan om skyddsjakt efter varg i Mo, Ockelbo kommun. Skälen för beslutet anges i bilaga 1.

[REDACTED] yrkar att den ansökta skyddsjakten ska beviljas och anför i huvudsak följande. Vargen utgör inte bara en risk för människor. Hans kor och kalvar löper uppenbar risk att skrämmas och stressas till rymning av denna varg. Nötboskap har utmärkt luktsinne. Inget direkt angrepp behöver ske för att katastrofen ska vara ett faktum. Det är mycket krävande att hantera stressad och vettskrämd nötboskap. Den australienska miljöprofessorn Annette Cowie framhåller nyttan av betande djur då kolinlagringen ökar på betesmarker. Även ogräsbekämpningen blir enklare när markerna betas. Att avliva en varg i det här området kan inte ha någon som helst inverkan på vargpopulationen på riksnivå. För övrigt har Gävleborg fler vargrevir än vad som satts som länets mål.

Länsstyrelsen anser att överklagandet ska avslås.

RÄTTSLIG REGLERING

Bestämmelser

Enligt 23 a § första stycket jaktförordningen (1987:905) får beslut om jakt efter varg meddelas om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Ett beslut om jakt får meddelas av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för

miljön. Ett beslut om jakt får även meddelas i syfte att bl.a. förhindra en allvarlig skada, särskilt på boskap eller annan egendom.

Enligt 23 b § samma förordning får beslut om skydds jakt på varg fattas om det finns förutsättningar enligt 23 a § efter ansökan från den som riskerar att drabbas av skada eller på eget initiativ. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå får beslut om skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat.

Bestämmelsen i 23 a och 23 b §§ jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt artikel 12.1 a) i art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur det görs. Vargen (*Canis lupus*) finns uppräknad i bilaga 4 a och anges vara en prioriterad art.

I artikel 16.1 b) i samma direktiv anges att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i dess naturliga utbredningsområde får medlemsstaterna göra undantag från bestämmelserna i bl.a. artikel 12 av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet, eller av andra tvingande orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön.

EU-domstolen har i dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05 angående jakt efter varg i Finland (Europeiska kommissionen mot Republiken Finland) uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel 16.1 i direktivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet. Enligt artikel 16.1 i direktivet krävs att det redan föreligger en gynnsam bevarandestatus av arten i dess naturliga utbredningsområde för att undantag ska få beviljas. Det är likväl möjligt att bevilja sådana undantag i särskilda fall när det konstaterats att det inte kan försvåra den ogynnsamma bevarandestatusen hos arten eller förhindra återställande av en gynnsam bevarandestatus. Det kan inte uteslutas att dödandet av ett begränsat antal individer inte påverkar det eftersträvade syftet i artikel 16.1 i direktivet. Ett sådant undantag skulle i så fall sakna effekt för den berörda arten.

Förarbeten

I områden med rovdjursförekomst är rädslan för att bli attackerad av rovdjur generellt större än i andra områden. Det finns också en utbredd rädsla som hör samman med risken att ens tamdjur angrips av rovdjur. Allt eftersom vargen sprider sig kan den även utgöra problem för annan tamboskap och tamdjur. Det finns i dag en oro bland befolkningen i de delar av landet som har stor förekomst av varg. Oron påverkar människors vardag. Regeringen tar denna oro på stort allvar och anser bl.a. att vargar inte ska uppehålla sig i tätbebyggda områden eller i närheten av bostäder på landsbygden. I de fall skydds jakt kan bli aktuellt enligt 23 a och 28 §§ jaktförordningen måste den vara rättssäker och ge den som värnar sina djur bra möjligheter till detta (prop. 2012/13:191 s. 24 och s. 40).

Allmänna råd

För att skälet ska kunna åberopas för människors oro, rädsla och stress bör det finnas påtagliga risker för allmänhetens hälsa och säkerhet. Det kan i fråga om stora rovdjur vara aktuellt om enskilda rovdjur, i synnerhet björn, har ett särskilt närgånget, eller annat oönskat beteende och kan antas vara farliga för allmänheten. Fall där ett rovdjur bedöms vara farligt för människors säkerhet bör i första hand hanteras av polismyndigheten i enlighet med 9 § jaktlagen (Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt s. 14 f).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om länsstyrelsen haft skäl för sitt beslut att neka skydds jakt på varg utifrån de av [REDACTED] anförda skälen.

För att skydds jakt på varg ska beviljas av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet krävs i regel att djuret uppvisar ett närgånget eller i övrigt oönskat beteende och kan antas vara farligt för allmänheten.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet bedömt att det inte framkommit att vargen i detta fall haft ett närgånget eller i övrigt oönskat beteende och kan antas vara farlig för allmänheten. Förvaltningsrätten konstaterar att några kvalitetssäkrade rapporter eller observationer av varg som anger när och hur ofta vargen observerats nära bebyggelse inte finns i målet. [REDACTED] har inte heller gett in någon dokumentation som stöder att så varit fallet.

I brist på uppgifter om observationer av varg i nära anslutning till ansökan om skydds jakt går det inte heller med säkerhet att säga att vargen kvarstannat i området. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att underlaget inte är tillräckligt för att medge skydds jakt utifrån kriteriet

allmän hälsa och säkerhet. Eftersom länsstyrelsen haft skäl för sitt beslut ska
[REDACTED] överklagande avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till
Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall.
Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[REDACTED]
lagman

I avgörandet har nämndemännen [REDACTED]
och [REDACTED] också deltagit.

Målet har föredragits av [REDACTED]

Länstyrelsen
Gävleborg

Enheten för natur och vilt

██████████@lansstyrelsen.se

BESLUT

2019-10-16

1 (5)

Dnr 7216-2019

Dnr 7250-2019

Dnr 7265-2019

Dnr 7306-2019

Se sändlista

bilaga 1

Angående ansökan om skydds jakt efter varg

Beslut

Länstyrelsen avslår ansökan om skydds jakt efter varg i Mo, Ockelbo kommun.

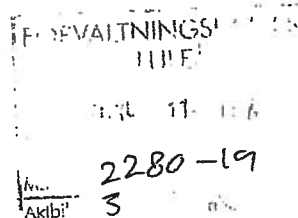
Bakgrund

Den 5 oktober 2019 angreps en hund under löshunds jakt i Mo, Ockelbo kommun. Hunden avled senare på grund av skadorna. Länstyrelsens besiktningsspersonal besiktade hunden den 7 oktober och konstaterade att hunden angripits av varg.

Den 8 oktober 2019 har Mo viltvårdsområde inkommit till länstyrelsen med en ansökan om skydds jakt efter varg i Mo, Ockelbo kommun. Som anledning till ansökan anges ovan nämnda angrepp samt tidigare observationer av varg i byn. Viltvårdsområdet uppger att rädslan för fler angrepp är överhängande och tar bort viljan och glädjen från jakten. Mo viltvårdsområde berörs till viss del av vargreviret Ryssjön som under 2017 misstänks ligga bakom två angrepp på jakthundar. Efter detta uppges viljan att släppa hundar lösa ha minskat och de befarar nu att viljan kommer minska även i området som berördes av det senaste angreppet. Detta försvårar möjligheten att uppnå den älgavskjutning som planeras, enligt viltvårdsområdet. En anledning till ansökan om skydds jakt uppges även vara att förhindra att det bildas ett revir och att det etablerar sig i området. Viltvårdsområdet anger i ansökan att de misstänker att det rör sig om samma varg som uppehöll sig i området under våren 2019. En tik som benämns som G218-17.

██████████ inkom den 9 oktober till länstyrelsen med en ansökan om skydds jakt efter varg i Mo, Ockelbo kommun. Även ██████████ riktar sin ansökan mot vargtiken G218-17. Sökande har nötdjur och ser en uppenbar risk för att vargen letar sig närmare djuren. Detta skulle kunna leda till angrepp på kalvar eller att djuren skräms och rymmer ur hagen. Sökande anger även att denne är skogsägare och oroas för att älgförvaltningen ska bli lidande, då viljan att jaga med lös hund minskar. ██████████ anger i en komplettering till ansökan att vargens närvaro även lett till att äldre personer drar sig för att hämta posten en bit från hemmet samt att föräldrar inte vågar låta sina barn gå till och från skolbussen.

██████████ inkom den 9 oktober till länstyrelsen med en ansökan om skydds jakt efter varg i Mo, Ockelbo kommun. Sökande har hästar som denne

2019-10-16

Dnr 7216-2019

Dnr 7250-2019

Dnr 7265-2019

Dnr 7306-2019

rider på i skogen men känner sedan något år tillbaka ett obehag då det rapporterats om att vargar rört sig inne på gårdar och in i hagar. Efter att en hund angreps den 5 oktober anger nu sökande att oron och obehaget blivit värre. Vidare anger sökande att denne inte vill leva med att ständigt vara orolig och rädd att det ska hända något.

██████████ inkom den 10 oktober till länsstyrelsen med en ansökan om skydds jakt efter varg i Mo, Ockelbo kommun. Sökande är boende i Mo och anger att en varg har setts i byn senaste tiden. Sökande anger att denne känner oro för sina barns säkerhet. Även barnens farmor känner sig osäker att röra sig ute på gården. Vidare anger sökande att vargen styr deras liv. Till ansökan är två fotografier av varg bifogade. Ena fotot är daterat 2019-04-03 och det andra 2019-04-17.

Motivering till beslut

Vid prövning av om skydds jakt ska beviljas gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter som finns till att förebygga skada samt vilken möjlighet det finns till annan lämplig lösning utöver skydds jakt.

I bedömningen av om skydds jakt i detta fall är en effektiv åtgärd för att förhindra allvarlig skada utgår länsstyrelsen från Naturvårdsverkets samt Viltskadecenters vägledning. För att skälet "allvarlig skada" ska anses vara uppfyllt krävs att det är sannolikt att en allvarlig skada kommer att inträffa. I de fall skadan redan har nått en allvarlig nivå ska det också vara sannolikt att skadan förvärras ytterligare genom förnyade skador. En bedömning av om den aktuella skadebilden är allvarlig och om det finns risk för att ytterligare allvarlig skada uppstår, görs alltid från fall till fall.

Länsstyrelsen har inte kunnat identifiera vilken varg eller vilka vargar som utfört angreppet på en hund i Mo den 5 oktober 2019. Oavsett vilken varg eller vargar som utfört angreppet bedömer länsstyrelsen, utifrån gällande lagar och riktlinjer, att det inte går att fastställa att vargen/vargarna i området är mer benägna att angripa tamdjur och hundar än andra vargar. Således går det inte att säga att det i det aktuella fallet råder en förhöjd risk för allvarlig skada.

I de inkomna ansökningarna anges även oro och otrygghet som motiv till skydds jakten. Länsstyrelsen tolkar jaktförordningen som att förekomst av rovdjur med ett särskilt beteende som kan innebära en fara för människors hälsa bör kunna utgöra en grund för skydds jakt av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet. En individuell bedömning ska dock alltid göras. Länsstyrelsen respekterar sökandes oro men i detta fall bedöms inte vargen/vargarnas närvaro i det aktuella området medföra påtagliga risker för allmänhetens hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen baserar bedömningen på de erfarenheter och

riktlinjer som tas upp i bland annat Viltskadecenters rapport 2016-4 "Nära vargar". I rapportens tabell 2 anges att länsstyrelsen rekommenderas överväga skydds jakt först när en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid vistats inom 30 meter från en eller flera människor. Länsstyrelsen bedömer, utifrån de rapporter som inkommit, att sådan situation inte råder i berört område.

Utifrån vad som nämns ovan gör länsstyrelsen bedömningen att skydds jakt inte kan medges. Ansökan avslås därmed.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skydds jakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-08042-16).

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art- och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skydds jakt. Åtgärder som vidtas enligt art- och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skydds kraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skydds reglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skydds jakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Information

Behovet av skydds jakt provas löpande. Trots detta avslag kan därför frågan om skydds jakt åter tas upp av länsstyrelsen eller av den som anser sig löpa risk att drabbas av skada. Länsstyrelsen önskar därför få fortsatta rapporter om beteendet hos vargen/vargarna i området. För att länsstyrelsen snabbt ska kunna följa upp iakttagelsen och kvalitetssäkra den genom spårning eller andra liknande insatser är det viktigt att ev. rapporter kommer in till länsstyrelsen så snabbt som möjligt.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1

De som deltagit i beslutet

Beslutande i detta ärende har varit enhetschef [REDACTED] efter föredragning av handläggare [REDACTED].

Denna handling är godkänd i länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Du hittar information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilaga

1. Du kan överklaga beslutet

Sändlista:

Mo Viltvårdsområde

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Kopia till:

Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se

Polisen Region Mitt registrator.mitt@polisen.se

Ockelbo kommun kommun@ockelbo.se

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.